

KUSTBON

Prenumerationspris 1/1 år Kr. 2:— 1/2 " " 1:—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: 1/1 år Kr. 3:— 1/2 " " 1:50
---	---	---

Äras den som äras bör.

Ingen klär det emellertid att lysa med lånta fjädrar. Under loppet av mitt liv har jag sett blott alltför många exempel på sanningen i dessa ord. Fjärran vare det därför mig att själv vilja taga åt mig berömmelse, som i själva verket tillkommer en annan. I stället skulle jag så långt i min makt stå vilja bidra till att förtjänsten alltid sättes i högsätet. Detta är också orsaken till, att jag nu vänder mig till mina vänner bland Kustbons läsekrets.

Sedan det Svenska Hapsalgymnasiets grundande har jag från Er, landsmän och bröder på andra sidan Östersjön, fått mottaga otaliga bevis för Eder glädje och tillfredsställelse över vad därmed skett liksom Eder fasta förvissning om, att det skall lända till välsignelse. Varje minsta rad med uttryck härför har trängt djupt in i och varmt mitt hjärta. I sanningens namn är det dock min plikt påpeka, att de till mig riktade tacksamhetsbetygelserna ha fel adress. Det har visserligen varit mig förunnat ställa mig i en stor idéns tjänst och medverka till dess realiserande, men tyvärr är jag inte dess upphovsman. Den äran tillkommer en helt annan och hans namn ligger det mig nära att söka dra fram ur det dunkel, vari hans medfödda blygsamhet insvept det. Detta fastän jag vet, att han kanske föredragit få förbli onämnd och obemärkt, sådan är hans ädla natur.

Det är nu några år sedan jag första gången sammanträffade med den personlighet, som är Hapsalgymnasiets verkliga upp-

hovsman. På en middag hos vänner till Riksföreningen för Svenskhetens bevarande i utlandet kom jag i Göteborg att sitta sida vid sida med en ung entusiast full av brinnande kärlek till och nitälskan för vår svenska stams ättlingar i förskingringen. Hans namn, det är värt att tecknas, ty säkerligen kommer det framledes att låta mycket tala om sig, var K. A. Hjort, och han är

Dr. K. A. Hjort.

en av dem som tagit till uppgift att leda det växande släktets väg ut i livet, bereda den kommande generationen till att övertaga det värv, vilket nu vilar på våra skuldror.

Jag har redan nämnt, att han var mycket ung. Likväl hade han inte bara hunnit med bokliga studier, avslutade genom glänsande examina, utan även kunnat samla praktisk erfarenhet. Framförallt i fråga om folkfränderna på främmande torva. Både till det stora landet i väs-

Kustbon tillönskar sina vänner ett gott nytt år! Red.

ter, den nya världen och till vårt urgamla kolonisationsområde hinsidan Östersjön hade han ställt sin kosa och i dessa bägge så vitt skilda hemisfärer förstätt göra värdefulla rön. Men det var särskilt en spillra av vår nation, som kommit att bli honom kär, det var Ni, döttrar och söner av moder Svea, inom den Estniska fristatens gränser. Det hänförelsens ljus hans ögon utstrålade, när Eibofolket fördes på tal, sade mer än ord någonsin kunna ge uttryck för.

Denna sin starka känsla för Eder förstod han att meddela samtliga närvarande. Medan han berättade om Edert liv Eder trofasta strävan och Edra förhoppningar, sutto vi andra tysta och liksom sögo orden från hans läppar. I den stunden var det tanken på det Estlandssvenska gymnasiet föddes, planerna på den lärdomsanstalt till Eder fromma, vilken nu begynt sin verksamhet, första gången togo fast form. Det fanns inte en i sällskapet ibland oss, som inte kände att denna skola helt enkelt måste bli till och det så snart någonsin möjligt. Övertygelsen härom slog med en gång fast rot inom oss alla.

Utvecklingen har gått därhän, att Eder heta längtan nått sitt mål, drömmen om det egna gymnasiet förverkligats. Inte mer än rätt är det emellertid, att den man, som innerst är or-

saken därtill får sitt välför-
tjanta tack. Därför har jag an-
sett det vara min skyldighet
visa Eder, var han är att
söka. Jag är övertygad om, att
Ni skola veta att skatta hans
insats och bevara honom som
denna i evärdelig hågkomst.

Folke Bökman, Stockholm.

Rosa Pettersson †

Söndagen den 10 januari av-
led i Reval fröken Rosa
Pettersson.

Med Rosa Pettersson ha re-
vals-svenskarna förlorat en av
sina mest verksamaste kvinn-
liga medlemmar. Den bortgång-
na har varit verksam inom
föreningen S. O. V. ända från
föreningens början, särskilt har

Rosa Pettersson visatsin duglig-
het, då det gällt anordnandet av
föreningsfester och tillställnin-
gar. Under det sista året var
hon ledarinna för ungdomsav-
delningen „Enighet“. Trots sjuk-
dom och lidanden var hon all-
tid glad, och det är en god
egenskap att under motgångar
kunna hålla modet uppe. Det
har sitt hälsosamma inflytande
även på omgivningen.

Rikssvenska till sitt medbor-
garskap men uppvuxen i Reval
var hon en av de våra, och
saknas därför mycket av revals-
svenskarna.

Hon var vid sitt frånfälle 36
år, alltså ännu ung. Närmast
sörjes hon av en syster och
styvmor.

Frid över hennes minne!

Den estländska sjömansmissionen 40 år.

I likhet med föregående år
anordnade den estländska sjö-
mansmissionen d. 2 jan. i Sjö-
manshemmets stora sal sin tra-
ditionella julgran för sjömän.
Bjudna voro sjömän från alla
fartyg, som lågo i Tallinn's hamn,
således bar samvaron internatio-
nell prägel.

Festen inleddes med en väl-
komsthälsning av sjömansmis-
sionens nuvarande föreståndare
Hj. Pöhl. Då samkvämet tillika
var en minnesdag i den est-
ländska sjömansvårdens historia,
så gav Hj. P. en historisk över-
blick över missionens verksam-
het under de förgångna 40 åren.

Därefter följde estniskt tal av
prosten Kapp, svenskt anförande
av den nye svenske sjömans-
prästen i Tallinn, Bernhard Lund,
vilken ock hedrades med välfört-
jänta applåder för sitt känsliga
violinspel. Den officiella delen av
aftonen avslutades med ett an-
förande på engelska av Hj. Pöhl.

Damerna i Sjömanshemmets
kulturellt-sociala utskott, som ak-
tivt deltagit i förberedelserna,
hyllade Lydia Pöhl för hennes

27-åriga trogna tjänst i sjömans-
missionen och överlämnade ge-
nom utskottets ordförande kap-
tenskan Treilmann en värdefull
gåva i form av en symbolisk
målning.

Höjdpunkten nådde feststäm-
ningen, när den internationella
skaran, uppgående till c:a 300
man, satte sig till de smakfullt
dekorerade julborden och mot-
togo var sin julkapp.

I julljusens och julgranens
sken återspeglades glädje i sjö-
männens väderbitna ansikten, ty
det var skönt att på en gång se
så många havets söner, som van-
ligen äro kringspridda. Det ta-
lades om vardagens bekymmer
och om sjöfarten. Nog fanns det
även många sjöbussar, som läng-
tade till sjöss, men arbetsutsik-
terna äro små.

Många av de församlade ha
fått gå omkring arbetslösa. Inte
ens „lantbacken“ ger försörjnings-
möjligheter.

Men den gemensamma sam-
varon lät åtminstone för ett
ögonblick glömma livets gräns-
lösa allvar.

högsta nödvändighet, och att
ekonomiskt föreningsväsen må
bli en fråga för dagen.

Att detta organiserade kommer-
siella samarbete avsevärt ökats
i Sverige under senaste tiden,
och att Finland icke står långt
efter borde väcka oss, svensk-
ättlingar, till medvetande och
självkänedom, ty man kan vara
säker på att samarbete för ett
steg framåt.

Någon kanske invänder av
gammal erfarenhet, att spar-
samhet är det bästa medlet för
nutidens krav. Men numera
är det mins^t lika viktigt att
inkomsterna ej till roten beskär-
ras „Sparsamhet“ är ett av med-
len men går ej att praktisera i
samma mån nu, såsom förr i
naturhushållets dagar, Jag är
övertygad om, att över dessa an-
förda tankar här komma många
vederläggningar, men jag säger
som Karl XII: „De säga vad de
vilja, må vi göra vad vi böra.“

I ekonomiskt avseende vilar
nu, ett tungt ok över oss alla.
Varför nu icke stå upp och
gripa mantaget. Ordna det eko-
nomiska samarbetet, så att alla
parter kunde få den största möj-
liga valuta för sitt arbete, ty gör
man något, så får man något.

Så en annan sak, som ej tål
uppskov. Hamnar och bryggor
måste anläggas på Vormsö och
i Rikull (Dyrhamn) så att ång-
fartygen, som förmedla trafiken
mellan öarna och Reval även å
ovannämnda ställen kunde lägga
till. Dessa bryggor kunde an-
göras endast på begäran. Ett
sådant förfarande skulle i hög
grad underlätta avsättningen av
slaktdjur och ägg samt potatis.

Det vore önskligt att allsidigt
undersöka de möjligheter, som
finnas för upphjälpande av olika
näringsgrenar. Jag för min del
ansluter mig till skaldens ord:
„Driv oss samman med gissel-
slag, och blåaste vår skall knop-
pas.“

And. Lindkvist.

Svensk-Estniska akademiska föreningen.

På söndagen konstituerades i
Dorpat Svensk-Estniska akade-
miska föreningen. Konstitutions-
sammanträdet ägde rum i uni-
versitetets aula. Bland de närva-
rande märktes professorerna P.
Vieselgren, Viget, Suits,
Treiberg, Kruus, docenter-

Skall vårt Jordbruk slå sig igenom?

„Skall vårt Jordbruk slå sig
igenom den nuvarande depres-
sionen, måste alla hjälpmedel
mobiliseras till det Yttersta, skri-
ver dir. L. Nannesson i „Landt-
mannen“, ty år 1931 har varit
ett påfrestande år för vårt jord-
bruk, som i många fall är täm-

ligen utpumpat genom de före-
gående årens låga nettoutbyte.
Därför nu i svenske män på
Vormsö och Rikull vill jag här-
med uppmana eder till gemen-
sam förståelse av, att en allmän
anslutning till väl organiserat
kommersiellt samarbete är av

na Vasar, Sepp och magistrarna Liiv, Puksov m. fl.

Den nya föreningens uppgift, såsom vi redan tidigare omnämnt, är att bedriva forskning inom alla vetenskapliga områden samt att skapa stark förbindelse mellan de bägge ländernas vetenskapsmän.

Till föreningens ordförande valdes prof. i svenska P. Vieselgren, viceordf. prof. G. Suits, sekr. doc. Vasar. Till övriga styrelseledamöter utsågos prof. Viiget och mag. Liiv.

Birkas.

Birkas folkhög- och lantmannaskola avslutade höstterminens arbete lördagen den 19 december med en julfest, varvid även en del av elevernas anhöriga närvaro. Vid festligt dekorerade långbord i hägnet av julgranen begicks festen med tal, deklamation och sång, varjämte Birkasvännernas tidning lästes..

Den av ungdomlig värme präglade stämningen gav sig uttryck i förslaget att månatligen anordna en programafton, till vilken allmänheten inbjudes. Förslaget vann livligt bifall. Kvällen avslöts med jullekar.

Folkskolans slöjdundervisning.

Slöjden i folkskolan är intimt förbunden med en strävan att ge undervisningen i sin helhet en mera praktisk riktning. Det är ju till stor del näringslivet och kroppsarbetet som rekryterar vår folksskola och flertalet barn återvända efter avslutad skolgång till sina fäders yrke. Skolor, som rätt ensidigt lägga an på teoretiskt vetande, ha upptagit träslöjden på sitt program för att få en motvikt, som tillgodoser jämväl praktiska färdigheter, vilka nära nog äro av avgörande betydelse för de ungas framtida utkomst.

Men frågan är den, huruvida man givit slöjden och överhuvudtaget självverksamheten det utrymme i skolprogrammet, som den förtjänar. Vi tro det ej. Man har ej blott här utan överallt underskattat det praktiska arbetet som bildningsmedel, och dock vore den självverksamhet detta arbetet befördrar av största betydelse, ty barnet är till hela sin läggning en aktivt handlande varelse. De ungas stora iver

att söka sig sysselsättning, att undersöka allt, som kommer i deras väg, varvid människarnas främsta redskap handen kommer till användning, är intet annat än uttryck för inneboende anlag för att på detta sätt stifta bekantskap med omgivningen. Den moderna pedagogiken, som tager hänsyn till och utgår från barnets medfödda böjelse, har infört självverksamhet i stor utsträckning på skolprogrammet och nått synnerligen gynnsamma resultat. Den nya skolan, som jämväl kallas arbetsskola, emedan den infört bl. a. trädgårds- och verkstadsarbete, har blivit populär främst i Amerika och Tyskland.

Där känner man emellertid ej till den nordiska slöjden, som jämsides utvecklar både fysiska såväl som andliga förmågenheter och i alldeles särskild grad tilltalar de unga; därför borde denna beredas en framträdande plats i programmet. Detta är fallet i Sverige. Där har man ej nöjt sig blott och bart med träslöjd. Redan på 1880-talet infördes jämväl metallslöjd i anslutning till träslöjden i Stockholms folkskolor. Denna enklare undervisning i metallslöjd bedrivs med jämförelsevis enkel utrustning av inventarier och redskap samt tillgodoser ett mera allmänt behov. I de större städerna och industricentra infördes den självständiga metallslöjden, som bedrivs maskinmässigt och därigenom får en mera yrkesmässig inriktning. Till följd derav har ungdom, som sysselsatt sig därmed, lätt kunna erhålla arbete i verkstäderna.

Denna orientering av skolverksamheten pekar hän på, att skolan i sitt program borde införliva utbildning i någon sådan yrkesflit, som kännetecknar den omgivande trakten och samtidigt kan anses befördra skolans eget syfte som bildningsanstalt. I slöjden såväl trä- som metall-

slöjden ha vi som redan nämnts ett undervisnings ämne, som med nytta förenar pedagogiskt värde. Och för flickorna ha vi kvinnoslöjden.

Det ligger ett samhälleligt intresse i att befordra slöjdekunskheten, som i industrin fått en svår konkurrent, men icke desto mindre nära nog är ett livsvillkor för ett folk.

Industriprodukterna äro nästan alltid underlägsna hemslöjdsalstren. Av mera avgörande betydelse är emellertid att slöjden utvecklar sin utövers såväl själsliga som kroppsliga förmågenheter och befördrar ekonomisk välfärd. Undervisning i slöjd är därför något, som skolan med alla tillbudsstående medel bör utveckla och befordra.

E-d.

Den gamla bygden.

Den gamla bygden vilar i midvinterfrid. Bakom den ligga gångna tidevarv, framför den ett nytt år. — Fager är bygden i sin vinterskrud. Skynda dig att se den sådan den nu är, innan storm och blåst ha gästat den. Se, huru fagert snön, som föll i förrgår, i går och i dag, ligger på hustak och på kvistarna av gran och tall! Barrskogen har med ens blivit så tät.

Här i skogen ville jag vandra, Vile vandra bland grönska och snö. Vile andas barrdoft ur luften, Fröjdas, att hembygdens skog är så skön.

Här en stuga ville jag äga Gömd bland trädgrenar, tyngda av snö. — Frid och lugn visst hjärtat här funne; Friden, ja, friden här visst ville bo.

Bortom bygden dånar havet, som binder samman ö- och fastlandsbygd. Ha-
[vet,
Aibolandets, aibofolkets stora, starka
[vän
Eldar lysa över havet, eldar från staden.]

Den gamla bygden tänker. Den tänker
[ker
under gamla årets sista timmar — gamla årets sista tankar. — Fager som nu skall den visst möta det nya året.
A. S-g.

Riktlinier för lantbruket.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Rikta vi nu uppmärksamheten på den estländska kustbygden i och för en av förhållandena betingad, flyktig kalkyl av de riktlinier lantbruket helst borde gå, framstår ladugårdsskötseln här som en naturlig gren

av lantbruket. De jämförelsevis vidsträckta och tack vare jordens kalkhalt, för gräskultur tacksamma ängsmarkerna tala avgjort därför. Ängs- och betesmarken kan visserligen brytas till åker, men det

förefaller sannolikast att dessa lågtbelägna jordar, bragta till högre kultur, som sådana bleve mest lönande. Detta så mycket hellre som åkerns produkter, sädesväxterna äro relativt billiga och svårsålda.

Men det gives en grupp växter under det gemensamma namnet industri- och handelsväxter, som på grund av deras höga försäljningsvärde borde kunna ge det ekonomiska underlaget för vidare åtgärder. Upptagandet av denna odlingsgren underlättas därav att en del av dessa växter såsom linet och hampan tidigare varit föremål för odling och därför äro välbekanta. Till dem kan föröfrigt en av lantbrukets yppersta kulturväxter, nämligen potatisen hänföras. Om odlarna kunde förmas att sammansluta sig och för dess förarbetning grunda en fabrik för beredning av potatismjöl. Är potatis som sådan utestängd från den finländska marknaden, bör denna erbjuda avsättning för varan inrymnad form och bli vad den tidigare var, en lönande affär.

Det gäller blott för lantmannen att övervinna den misaktning han så ofta visar dessa lantbrukets små växter, som dock av många skäl ha ett högt odlingsvärde på mindre lägenheter bl. a. därför att odlingen är förenad med handarbete, för vilket bonden har tillgång av arbetskraft i sin familj. Odlingen av dessa växter kräver en viss omsorg och påpasslighet i fråga om jordens beredning, gödsling och skördens bärgning, som den mindre jordbrukaren förmår iakttaga i långt högre grad än storbrukaren; vi nämnde redan linet, hampan, potatisen. Till dessa kunna vi ytterligare tillägga odling av cikoria, kummin, humle, tobak, frö av gräs och klöver, turnips, kålrot, hundäxing m. fl. Nu må det nämnas, att kumfabrikerna i Finland inköpa all sin råvara från utlandet, att kumminodling, som nyligen införts i Åbo omnejd visat sig synnerligen givande, att tobak, så sällsynt denna odling är i Stockholms omedelbara närhet och mångenstädes i Uppland. Läger vi härtill som ett framtida mål även odling av frukt, köksträdgårdsväxder, ges det uppgifter över nog, vilka alla torde vara

lönande framom åkerväxtodlingen sådan den nuförtiden ter sig. Stå vi handfallna och modfällda inför tiden, är det slutligen ej lantbruket, som bär skulden härför utan vi själva, som ej utnyttja de resurser det erbjuder.

E—d.

Arbetslösheten i huvudstaden.

Den 1 jan. voro 3012 arbetslösa registrerade i den s. k. arbetsbörsen, varav män 1517 och kvinnor 1495. Av dessa arbetslösa ha 1652 personer blivit anställda vid nödhjulsarbeten.

I fjol vidtogo nödhjulsarbetena 3 veckor senare och sysselsattes därvid 396 personer.

Bland de kvalificerade arbetarna är byggnadsarbetarnas antal störst. Likadant är förhållandet även i Helsingfors.

Fruktansvärd järnvägsolycka nära Moskva.

Från Warschau meddelas, att från Moskva dit ankomma resanden berätta om en hemsk järnvägsolycka, som skall hava inträffat i närheten av Moskva för ungefär två veckor sedan. Olyckan torde ha berott på felväxling, som resulterade i, att ett snälltåg, kolliderade med ett å stationen stående lokaltåg, varvid åtta vagnar i lokaltåget fullkomligt krossats. Några ögonblick senare anlände ett godståg till stationen och rusade i sin tur på de söndermulade vagnarna, varvid det i sin tur urspårade och svårt ramponerades. C:a 40 personer blevo dödade. Det uppges att myndigheterna försökt hemlighålla katastrofen. Åtminstone ha Moskvabladen ej sagt någonting om olyckan.

Drivande mina i farleden till Petersburg.

I farleden till Petersburg observerades på lördagen en drivande mina, vars läge var 60 gr. nordlig bredd och 29 gr. 11 min. östlig längd, vilken plats befin-

ner sig c:a 2 sjömil öster om Schebelevskis fyr.

Förra kejsrerliga palastet i Peterhof.

Det förra kejsrerliga palastet i Peterhof har inretts till rekreationshem för lärda.

Över 10,000 arbetslösa i Helsingfors.

Vid utgången av december månad var enligt arbetsförmedlingsbyråns böcker antalet arbetslösa i Helsingfors 10,180, därav 7,656 män och 2,524 kvinnor. Motsvarande tid i fjol var antalet arbetslösa män 4,034 och antalet arbetslösa kvinnor 1,750 eller sammanlagt 5,784.

Hoffull tågolycka i Sverige.

En allvarlig tågolycka inträffade på lördagsskvällen på linjen Stockholm—Uppsala nära Oden-sala station. Ett persontåg urspårade, varvid tre boggiavagnar kastades av spåren och en av dessa blev fullständigt sönderslagen och blev liggande med hjulen i vädret. En del av passagerarna blevo lindrigt skadade. Det anses som ett under, att ingen människa skadades till döds. De materiella skadorna torde stiga till c:a 200.000 kr.

Väldigare än Dnjeprostroj.

Såsom bekant föreligger en plan till Sibiriens industrialisering. För denna plan i dess avsnitt närmast för östra Sibirien hade sovjet för något år sedan lyckats intressera amerikansk kapital. Den ekonomiska världskrisen trädde emellertid hindrande emellan; amerikanerna drogo sig undan. Då företogo sig ryssarna att omarbota industrialiseringsplanen för Sibirien så till vida att de inskränkte denna att gälla främst de västsibiriska områdena. Enligt Pravda har en speciell kommission inom statsplankommittén i Moskva numera utarbetat förslag till anläggningen av två elektriska kraftverk vid Jenisejflodens på forsar rika övre lopp. Dessa beramade kraftverk komme att bli tre och en halv gånger effektivare än den väldiga, ännu ej fullbordade kraftstationen, vid Dnjepr, den s. k. Dnjeprostroj. De två ovan nämnda kraftverken skulle förse västra och en del av mellersta Sibirien med elektrisk energi.

† Rosa Pettersson,

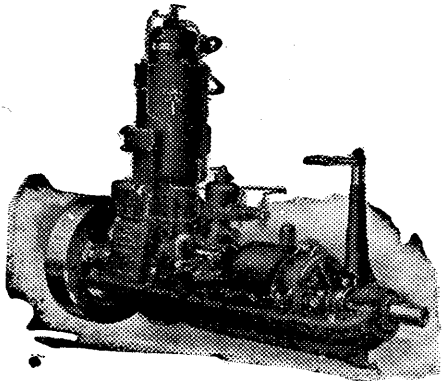
född den 29 juli 1895 i Stockholm

död den 10 januari 1932 i Reval,

Ps. 32:1.

Jordfästningen ägde rum den 13. jan. i S:t Mikaelsskyrkan i Reval.

Djuqt sörjd och saknad av
moder och syster.

Bästa drivkraft för fartyg av alla slag är

MARIN-MOTORN ► J. M. ◀ JUNE-MUNKTELL

A. B. Jönköpings Motorfabrik,
Jönköping.

Telegr.: MOTOR

Telefon 117, 897

Worstenmaler 27

Vackraste och billigaste konserveringsmedlet för träbyggnader och inhägnader.

Stora Kopparbergs Bergslags Abtiebolag, Falun Betald annonsplats

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA—DANZIG—LIBAU—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

Finbrukens Brevpapper
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo

SVEABLÄNDNING
Rostkaffet i blågula påsar
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

„Besök Karlstad“

Före och efter resan
Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för förfriskningar i stora vänthallen.

Under resan
Table d'hôte och à la carte i restaurangvagnarna och å ångfärjorna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurant A.-B.

LUDWIG WIGART & Co. A./B.
ENGROSLAGER AV
Sybehör, Ylle-, Tricot- & Korta varor.

„HADE JAG ICKE HAFT MIN 5 HKR. SOLO MOTOR så hade jag aldrig klarat mig igenom ovädret,“ säger Ing. T. Blomberg efter avslutad färd runt Skandinavien — 3,000 distansmin. på 145 dygn utan minsta motorjustering.

FÖRSE EDER BAT MED EN
SOLO-MOTOR

■ BEGÅR KATALOG 31.
Bröderna skoogs motorfabrik
BORLÄNGE

Byggnadfirman ANDERS DIÖS
Tunagatan 4, Upsala
Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadsp. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadsf. Väderkvarnen 1899.

Hemmets Journal

innehåller

veckans
bästa
läsning

Aktiebolaget J. E. Arndt
Hudiksvall Ångbåtsexpedition, Befraktnings-Skeppsmäkleri och Speditionsaffär. Lager av kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287 325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

RESTAURANG DAMBERG
Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

BIERSTUGAN I
Spångabacken, Norrköping.
Rekommenderar sina väl tempererade malt-drycker.

Res med Dalslandsbanan

till det natursköna Dalsland. Särskilt rekommenderas den i närheten av norska gränsen belägna turistorten Ed, bekant som en av Sveriges vackraste platser med natursköna omgivningar och hög, ren barrskogsluft. Genomgående, bekväma snälltågsförbindelser från Berlin, Hamburg, Köpenhamn, Oslo, Malmö och Göteborg.

Eds Turisthotell

bjuder resenären ett förstklassigt kök, väl tillfredsställande högst ställda anspråk.

Under *sommaren* båt- och bilturer, bad samt fullt modern, nyanlagd tennisbana. Under *vintern* alla slags vintersport.

Låga pensionspriser vid längre uppehåll.

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS BOKFÖRLAG

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel)

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

Väl sorterad

BOK- och PAPPERSHANDEL

är namnet, som garanterar verklig
kvalitet å plogar och plogdelar.

Reserverad annonsplats

Året Runt bra mat
Systembolagets Restaurang på
LAXEN, HALMSTAD
CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Giv barnen **SVEA**
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar
LIDKÖPING
VIKING

Representant för Estland
Johan Gronsjö. Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Välkända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Ät det

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp
köpas till allra högsta pris
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen
äro för egen fabrikation. Prislista sändes
mot porto.

OUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

„Besök Borås“

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare,
Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv,
Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar, Transportapparater, Lastningsel-
evatorer, Rullager, Rallvagnshjul, Kokillgods,
rekommenderas.

**AKTIEBOLAGET
ÅBJÖRN ANDERSON**

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

Reserverad annonsplats

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin. stadskemist.

Restaurant Runan

Sundsvalls populäraste restaurant
HEMTREVLIG FESTVÄNING
Förträfflig mat. Billigaste priser

TVÅ Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och sys-
tembolag

Svenska Bomullsflaggor
Hängmattor av Bomullstyng
Gefle Manufaktur Aktieföretag
Strömsbro.
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
Järnvägsrestauranten
VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parkservering. God plats för bilar.

Till bringa der semester i Dalarne och Värmland,

vilka båda landskap ifråga om storslagen natur och in-
tressanta platser räknas bland Sveriges främsta.
Bekvämate förbindelser med Bergslagsbanan.